



Galleri Lars Bohman, Stockholm: Louise Bourgeois (29/8 - 4/10)

Sverige är ett land som är relativt tätt befolkat både vad av konstnärer och gallerier. Den våta filt som lades över konstlivet i finanskraschens spår har idag lyfts bort, och lämnat plats åt en febril aktivitet. Hur mycket av denna som kommer att överleva årsskiftet och Kulturhuvudstadsårets slut återstår att se. Ändå tvingas man konstatera, att det fortfarande är svårt att få samtidskonstens stora elefanter att dansa i den svenska manegen. Svensk publik har därför under en följd av år vant sig vid att dra på pilgrimsfärd utomlands för att ta del av nutidens stora konstnärskap. Och institutioner som i sina policies borde haft detta uppdrag inskrivet med eldskrift har alltför ofta förhållit sig passiva. I storstäderna har i stället de privatägda gallerierna övertagit denna kulturvårdande roll, ofta med anmärkningsvärt gott resultat.

Att Louise Bourgeois första (!) separatutställning i Sverige sker på Galleri Lars Bohman i Stockholm är därför ingen tillfällighet. Senare under hösten kommer den att följas av ännu en separatutställning på Malmö Konsthall, men detta förändrar inte saken. Louise Bourgeois är tveklöst samtidskonstens Grand Old Lady, men 86 år fyllda tycks hon knappast vara en person, redo att slå sig till ro på den



bekväma högen av fluffiga hederstitlar. Tvärtom har hennes konstnärskap med åren kommit att bli alltmer kraftfullt och koncentrerat, ibland på gränsen till det fränstötande. Men till skillnad från en konstnär som exempelvis Damien Hirst tillåter inte Bourgeois betraktaren att hejda sig vid verkens spektakulära yttre, även om de till både utseende och omfång onekligen pockar på uppmärksamhet. Hon lockar oss i stället närmare och närmare verkens inland, tills dess vi givit upp hela den säkerhetszon som brukar omge våra upplevelser. I detta avseende liknar hennes konstnärliga strategi inte så lite fångsttekniken som de spindlar utövar, vilka ofta fått stå modell för henne.

Även på Galleri Lars Bohman finns spindeln med, nu - liksom på Ars 95 i Helsingfors - en nyckfull väktare posterad mellan galleriets två primära utställningsrum. Det slår mig plötsligt hur väl denna metaforik stämmer överens med de vägar som hennes konstnärskap tagit under senare tid, och där hon allt oftare valt att fokusera på den mångtydighet och de trauma som banar sig väg

ur varje livssituation och relation mellan människor. Steget är nämligen aldrig särskilt långt mellan vardagens mest prosaiska komponenter och det fantastiska i Bourgeois värld. Den hukande, svartdraperade kvinnoarketypen i sin glasmonter bär en skrud tillverkad av strumpor, men också ett par farligt högklackade skor i provokativ aluminiumfärg. Spindeln tornar hotfull upp framför oss, men bär ägg i en skör, korgliknande anordning under buken. På något märkvärdigt sätt lyckas Bourgeois alltid placera oss i väntrummet (eller passagen) mellan världar, två tillstånd, ömsom fascinerade, ömsom tvekan till att ta steget över någon av de bägge trösklarna och därmed utsätta oss för det okända.

I jämförelse med detta stiliserade drama ger de teckningar Bourgeois också visar ett något tamt intryck. För att komma riktigt till sin rätt behöver hon det motstånd och det inkapslade tidsflöde som den fysiska omvärlden med dess mer eller mindre ärrade ting erbjuder. Och när dessa omständigheter är gynnsamma behärskar hon såväl de egna uttrycksmedlen som publiken med en suverän självklarhet.

Anders Olofsson (text och foto)